

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

(назва інституту)

Кафедра філології та перекладу

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІГПДУ

(назва інституту)

Д. І. Дзвінчук

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«02» серпня 2021 року

ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

(рівень вищої освіти)

галузь знань

02 Культура і мистецтво

(шифр і назва)

спеціальність

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(шифр і назва)

спеціалізація*

(назва)

Освітньо-професійна програма

Документознавство та інформаційна діяльність

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова/вибіркова)

Івано-Франківськ – 2021

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Основи академічного письма» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Документознавство та інформаційна діяльність» (2020 р.) на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Розробник:

Доцент кафедри філології та перекладу,
к. філол. наук

(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Н. В. Веселовська

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від « 01 » вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри
філології та перекладу

(підпис)

О. В. Когут

(ініціали та прізвище)

Узгоджено:

В. о. завідувача випускової кафедри
документознавства та
інформаційної діяльності

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Ю. Л. Романишин

Гарант ОП

(підпис)

Т. Д. Ганцюк

(ініціали та прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи академічного письма» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує Таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4		4			
Кількість модулів	1		1			
Загальний обсяг часу, год	120		120			
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	54		54			
лекційні заняття	18		18			
семінарські заняття	-		-			
практичні заняття	36		36			
лабораторні заняття	-		-			
Самостійна робота, год, у т.ч.	46		46			
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-		-			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-		-			
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12		12			
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	24		24			
підготовка звітів з лабораторних робіт	-		-			
підготовка до екзамену	10		10			
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів навичок академічної культури та академічної грамотності, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати традиції академічного спілкування та міжнародний досвід;
- розрізняти жанри академічного письма;
- оперувати поняттями «науковий стиль», «науковий текст», «академічна комунікація», «академічне письмо», знати їхні інтегральні та диференційні характеристики;
- генерувати наукові ідеї, моделювати наукові знання й організовувати процес академічного письма;
- послуговуватися репрезентаційними й аргументаційними формами мовлення в академічній комунікації;
- створювати фрагменти текстів-розповідей, текстів-описів, текстів-міркувань, текстів-доказів, текстів-визначень, ураховувати особливості їх побудови;
- вести наукову дискусію, доводити або спростовувати актуалізовані твердження;
- піддавати компресії чужий текст, групувати джерела, систематизувати матеріал, покликатися на авторитетних науковців, цитувати їх позиції;
- академічно грамотно обґрунтовувати актуальність теми, висвітлювати стан розроблення проблеми, формулювати об'єкт, предмет, мету й завдання;
- застосовувати різні види правок академічного тексту;
- писати академічне есе.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.

фахових:

- ФК 5. Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинних стандартів.
- ФК6. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.
- ФК 14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- РН 13. Оцінювати результати діяльності та відстоювати прийняті рішення
- РН 14. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов.
- РН 15. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.
- РН 17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.
- РН 18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Теми лекційних занять

Теми лекційних занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми лекційних занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	36			
ЗМ 1	Академічна доброчесність - запорука якісної освіти	4			
Л 1.1.	Академічна доброчесність: нормативно-правова база	2		1 (д) 10 (д) 1 (і)	
Л 1.2.	Формування академічної культури дослідника	2		3 (о) 1 (д) 7 (д) 10 (д)	1.2.
ЗМ 2	Академічне письмо як один із видів наукового спілкування	10			
Л 2.1.	Науковий стиль. Опрацювання наукової інформації	2		1 (о) 2 (о) 4 (о) 5 (о)	
Л 2.2.	Академічний текст: вимоги до творення	2		3 (о) 10 (і)	С. 14-23
Л 2.3.	Основи наукового цитування і плагіат	2		3 (о) 4(о) 7 (о) 2 (д)	2.2.,3.1, 3.2
Л 2.4.	Бібліографічна культура дослідника	2		7 (о) 2 (д)	1.2.3.
Л 2.5.	Переклад і редагування академічного тексту	2		3 (о)	С. 123-129
ЗМ 3	Риторика і мистецтво презентації	4			
Л 3.1.	Монологічне і діалогічне наукове мовлення	2		10 (і)	
Л 3.2.	Комп'ютерна презентація наукового виступу.	2		4 (д)	

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	26			
ЗМ1	Академічна доброчесність - запорука якісної освіти	4			
П 1.1	Вступ. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Положення про академічну доброчесність ІФНТУНГ. Види порушень академічної доброчесності.	2		1 (д) 10 (д) 1 (і)	
П 1.2	Академічна доброчесність : виклик сучасності. Культура особистості дослідника. Дискусія за темою «Чому студенти списують».	2		3 (о) 1 (д) 7 (д) 10 (д)	
ЗМ 2	Академічне письмо як один із видів наукового спілкування	28			
П 2.1.	Ділова і наукова комунікація. Науковий стиль мови. Мета та завдання курсу «Основи академічного письма». Поняття про науковий (академічний) текст. Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Специфіка власне наукових, науково-популярних і науково-навчальних текстів. Студентські наукові жанри.	2		1 (о) 2 (о) 3 (о)	
П 2.2.	Культура читання наукового тексту. Форми опрацювання наукового тексту: складання плану, тез, конспектування, анотування, реферування.	2		10 (і)	
П 2.3	Структура академічного тексту. Моделі академічного тексту. Підготовка до написання академічного тексту. Основні принципи зв'язного тексту. Абзац як основний елемент тексту. Робота з науковою статтею: аналізування структури, складання плану.	2		3 (о)	
П 2.4-2.5	Мова і стиль викладу наукової інформації. Мовні кліше в науковому тексті. Формулювання теми і мети наукового тексту. Вступна і висновкова частина. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту. Робота з науковою статтею: складання тез, анотації.	4		3 (о)	С. 85-90

П 2.6-2.7	Своє та чуже у тексті: різновиди наукового цитування. Покликання, перепокликання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність. Робота з науковою статтею: первинний і вторинний науковий текст, аналізування цитат і покликань.	4		3 (о) 4 (о) 7 (о) 3 (д)	С. 64-74 2.2. 3.1. 3.2 1.3 -1.4
П 2.8.-2.9	Бібліографічний опис: вимоги до укладання. Оформлення змісту наукової роботи, таблиць, рисунків, формул, додатків. Робота з науковою статтею: аналізування бібліографічного опису, доповнення списку літератури новими джерелами.	4		4 (і)	
П 2.10-2.11	Досконалий науковий текст і механізми впливу на читача. Лексичні, граматичні та синтаксичні засоби для створення академічного тексту. Поняття про «науковий жаргон». Мовні кліше, терміни і професійна лексика в науковому тексті. Синтаксис в академічному тексті. Проблеми пунктуації.	4		5 (о) 11 (і)	3.1 -3.4
П 2.12-2.13	Поняття про есе. Академічне есе: композиція і структура. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе. Граматичні засоби в академічному тексті. Інтерпретація та редагування власного академічного есе.	4		3 (о)	С. 136-145
П 2.14	Переклад наукових текстів українською мовою: типові помилки.	2		8 (д)	
ЗМ 3	Презентація результатів наукового дослідження	4			
П 3.1	Підготовка публічної доповіді.			4 (д)	
П. 3.2	Виступ за темою власного академічного есе.			4 (д)	

Разом:

Модуль 1, до якого входять два змістових модулі.

3.2 Завдання для самостійної та індивідуальної роботи студента

Перелік матеріалу, який вноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Матеріал, що вноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які вноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади	12		
ЗМ1	Академічна доброчесність - запорука якісної освіти			
T 1.2	Перегляд серіалу «Бeverлі-Хіллз 90210» (оригінальні серії, 1 сезон, 6 серія <i>Higher Education</i>) із подальшим обговоренням подій кінострічки у групі.			
ЗМ 2	Академічне письмо як один із видів наукового спілкування			
T 2.1	Укласти ділові тексти (автобіографія, заява, резюме, мотиваційний лист)			
T 2.3 - 2.5	Написати план, тези, анотацію до двох-трьох наукових статей за фахом.	4	1 (о) 2 (о) 5 (о) 2 (д)	C.64-74 2.2, 3.1, 3.2 1.3-1.4
T 2.6 - 2.9	Підібрати різні види бібліографічного опису наукових джерел (за певною темою).	2	5 (о) 2 (д)	1.2.3
T 1.8 - 2.9	Подати приклади оформлення таблиць, рисунків, формул (за фахом).	2	5 (о) 1 (д) 3 (і)	1.5
T 2.12 - 2.13	Написати академічне есе на одну із запропонованих тем.	4		
ЗМ 3	Презентація результатів наукового дослідження	4		
T 3.1 - 3.2	Підготовка до публічної доповіді	4	1(о)	C. 136-145

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

- 1 (о). Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
- 2 (о). Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2009. 392 с.
- 3 (о). Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 628 с.
- 4 (о). Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. К. : Академія, 2010. 213 с.
- 5 (о). Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід : навч. посібник. Суми Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
- 6 (о). Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

4.2 Додаткова література

- 1 (д). Дашенко Н. Л. Науковий текст : оформлення й редагування : навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 431 с.
- 2 (д): ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : видання офіційне. К. : УкрНДНЦ, 2016. 20 с.
- 3 (д). Кочан І. М. Українська наукова лексика : міжнародні компоненти в термінології : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 294 с.
- 4 (д). Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі. К. : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 607 с.
- 5 (д). Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання : метод. посібник / відп. за випуск К. В. Ковальчук. Дніпропетровськ, 2013. 44 с.
- 6 (д). Тимошик М. С. Технічне редагування : теоретичні та практичні аспекти. К. : Наша культура і наука, 2012. 32 с.
- 7 (д). Харитонова О. І., Ульянова Г. О. Поняття й особливості академічного плагіату. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»* : зб. наук. праць / підп. за випуск В. М. Дрьомін. Одеса : Юрид. л-ра, 2014. Т. 14. С. 146–153.
- 8 (д). Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності : навч.-метод. посіб. Тернопіль ТНЕУ, 2018. 64 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1 (і). Биби́к С. П. Культура усного спонтанного наукового висловлення : кореляція стильових мовомисленневих компонентів. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія : Філологічні науки. 2013. Кн. 2. С. 37–43. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2013_2_7
- 2 (і). Зелінська Н. В. Зберігаючи красу наукового пошуку (алгоритм оцінювання та редагування наукових текстів, за Р. Г. Іванченком). *Обрії друкарства*. 2020. № 1 (8). Режим доступу : <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/190090/193798>
- 3 (і). Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання : ДСТУ 3008 : 2015. – [Чинний від 2017–07–01]. – Режим доступу : http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
- 4 (і). Колоїз Ж. В. Науковий стиль української мови : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 114 с. Режим доступу : <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/1286/1/%D0%96.%20%D0%92.%20%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%97%D0%B7%20%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%99%20%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%9B%D0%AC%20%D0%>

A3%D0%9A%D0%A0%D0%90%D0%87%D0%9D%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%9E%D0%87%20%D0%9C%D0%9E%D0%92%D0%98.pdf

5 (i). Мамчич І. П. Причини виникнення лексичних помилок у науковому тексті. *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. 2010. Вип. 9. С. 210–219. Режим доступу: http://ukrmova.com.ua/2009/Artcl_26.pdf.

6 (i). Селігей П. О. До проблеми комунікативних якостей наукового мовлення. *Мова*. 2016. № 25. Режим доступу: <file:///C:/Users/HP/Downloads/79438-168782-1-PB.pdf>

7 (i). Селігей П. Іменниковість versus дієслівність: у пошуках золотої середини. *Мовознавство*. 2014. № 4. С. 36–55. Режим доступу: <http://www.inmo.org.ua/assets/files/Selihey.%20Naukovets%20i%20yoho%20mova%20%282012%29.pdf>

8. (i). Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. *Українська мова*. 2013. № 4. С. 22–44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_4.

9 (i). Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. К. : НАДУ, 2008. 184 с. Режим доступу : http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/c0815324-6801-436a-9214-67c1bb53edb7.pdf

10 (i). Типологія помилок у науковому тексті : збірник наукових праць / за ред. Т. В. Симоненко. Черкаси, 2011. 120 с. Режим доступу : <http://eprints.cdu.edu.ua/234/1/tupologiya.pdf>.

11 (i). Шульга Т. Типові помилки в наукових роботах студентів. *Культура слова*. 2011. Вип. 74. С. 163–166. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37163>.

5 ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання і вивчення дисципліни «Основи академічного письма» використано такі методи навчання, як: МН 1.1 – лекція; МН 1.2 – розповідь-пояснення; МН 1.3 – бесіда; МН 2.1 – ілюстрування; МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи; МН 3.1 – вправи; МН 9 – порівняння; МН 10 – узагальнення; МН 17 – дослідницький; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 19 – робота під керівництвом викладача; МН 20.7 – бесіда-діалог.

6 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Допуск до іспиту з дисципліни «Основи академічного письма» відбувається після виконання усіх видів робіт та завдань відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачів кафедри філології та перекладу. На максимальну кількість балів може претендувати робота студента, виконана без запізнення та з дотриманням правил академічної доброчесності; списана цілком робота – анульована без права перевиконання.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Контроль і оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи академічного письма» здійснюється в наступних формах:

- поточний міжсесійний контроль засвоєння змістових модулів курсу впродовж семестру (МФО 4 – поточний контроль, МФО 5 – усний контроль, МФО 6 – письмовий контроль, МФО 7 – тестовий контроль).

- сесійний семестровий контроль після завершення семестру під час заліково-екзаменаційної сесії (МФО 1 – іспит).

Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи академічного письма» наведено у таблиці 5.

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Схему нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни

Семестровий модуль № 1	
П 1.1 Дискусія	10
П 1.2	
П 2.1	5
П 2.2	
П 2.3	5
П 2.4	
П 2.5 Самостійна домашня робота	10
П 2.6	
П 2.7 Самостійна аудиторна робота	10
П 2.8	
П 2.9	
П 2.10	
П 2.11 Підсумкова контрольна робота	20
П 2.12	
П 2.13	
П 2.14 Академічне есе	30
П 3.1 Публічний виступ	10
П 3.2	
Разом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни